

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање васпитача

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Врање
2015.

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање васпитача

САДРЖАЈ

УВОД	3
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	4
СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	5
ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	6
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	7
КУРИКУЛУМ	9
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА	11

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање васпитача

УВОД

Назив студијског програма	Образовање васпитача
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Нишу
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Педагошки факултет у Врању
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Друштвено-хуманистичке науке
Научна, стручна или уметничка област	Педагошке науке
Врста студија	Основне академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	240
Стручни назив, скраћеница	Васпитач
Дужина студија	4 године (8 семестара)
Година у којој је започела реализација студијског програма	2008/2009.
Број студената који студира по овом студијском програму	146
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	50
Језик на коме се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	2008. (реакредитован 2014)
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.ucfak.ni.ac.rs

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање васпитача

Структура студијског програма

При конципирању Студијског програма *Образовање васпитача*, руководили смо се:

1. неопходним компетенцијама савременог васпитача;
2. потребама савремене предшколске установе и потребама васпитача практичара;
3. потребама корисника услуга, деце и родитеља.

Студијски програм је сачињен тако да се састоји из обавезних и изборних предмета, који су сврстани у четири области:

1. академско-опште образовну (12,12%);
2. теоријско-методолошку (20,08%);
3. научно, односно уметничко стручну (32,58%);
4. стручно апликативну (35,23%).

Студије трају четири године, односно осам семестара, и изводе се на српском језику кроз предавања, вежбе, практичну наставу и професионалну праксу. Сваки предмет има одговарајућу бодовну вредност у складу са ЕСПБ. Укупан број бодова износи 60 за сваку годину, односно укупно 240, што је у складу са прописаним стандардима за основне академске студије. Стручна пракса је обавезна за студенте, тако да оптерећује студента часовно и бодовно у складу са предвиђеним стандардима, у односу на укупан број ЕСП бодова. У складу са савременим педагошким тенденцијама, предвиђени су и савремени дидактички модели и методе учења и поучавања (критичко комуникативна дидактика, курикуларни приступ, интерактивно учење, саморефлективно учење, менторско вођење и сл.). Дакле, акценат је стављен на активно-партиципативним методама учења. Појединачни програми предмета, као и методе извођења наставе детаљно су описани у Прилогу 5.2.

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање васпитача

Сврха студијског програма

Сврха студијског програма је образовање васпитача за рад са децом у предшколској установи. Студирајући по овом програму, будући васпитачи стичу знања и стручне вештине, усвајају вредности грађанског друштва којима данас Европа тежи. То значи да, поред професионалних знања и вештина неопходних за ваљано обављање васпитачког позива, треба добро да овладају страним језицима, технолошком културом и методолошким поступцима.

Сврха овог студијског програма је:

- да васпитачи стекну одговарајућа знања, развију способности и усаврше вештине које ће им омогућити да одговорно, стручно, креативно и самостално остварују своје улоге у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста;
- да у сарадњи са осталим члановима стручног тима установе у којој раде, као и родитељима деце, стручним службама локалне заједнице и министарства која имају ингеренцију над делатношћу предшколских установа, буду оспособљени за обављање свих фаза васпитно-образовног рада, од увида у потребе деце и родитеља, као и конкретне услове у којима се овај рад одвија, до програмирања и планирања рада и евалуације оствареног која представља и увод у нову фазу програмирања и планирања;
- да у складу са савременим достигнућима наука које се код нас и у свету баве феноменом детињства и могућностима утицања на дечји развој и учење (развојна психологија, предшколска педагогија, општа и посебне методике васпитно – образовног рада и др.) буду оспособљени за примену модерних интерактивних, кооперативних, радионичких и других метода, организационих облика и начина рада, уважавајући дечја права, могућности, потребе и интересовања деце коју васпитавају и образују.
- да овладају практичним умењима и вештинама које су потребне савременом васпитачу у предшколским установама;

Предложени студијски програм нуди могућност студентима за мобилност у току студија.

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање васпитача

Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма конципирани су у складу са принципима и захтевима Болоњске декларације, Законом о високом образовању, основама програма предшколског васпитања и образовања деце узраста од три до седам година, искуствима школа за образовање васпитача које су већ трансформисане према принципима Болоњске декларације из окружења, европском димензијом образовања (четири стуба образовања), применом нових, савремених и међусобно повезаних програмских садржаја који чине језгро курикулума, савременим холистичким приступом презентовања програмских садржаја, потребом за укључивање у савремене токове академског образовања васпитача.

Циљ студијског програма је образовање и припрема васпитача који ће познавати: природу детета и његовог развоја; путеве подстицања развоја; инситуционалне и ванситуционалне облике рада са децом; начине препознавања дечјих потреба; облике сарадње са децом, родитељима, осталим васпитачима, стручним сарадницима и локалном заједницом; идентификацију и коришћење ресурса (у предшколској установи и ван ње); поступке индивидуализације и поштовања права на различитости и особености деце и њихових родитеља; принципе инклузивног образовања за децу са посебним потребама.

Циљ студијског програма је, такође, да се образују стручњаци који ће: знати и желети да уче, да се лично и професионално стално развијају; прате и истражују ефекте свога рада са децом; буду вешти у комуникацији и тимском раду; професионално и одговорно се понашају. Свршени студенти ће бити свесни сложености компетенција које захтева занимање и спремни за стално стручно усавршавање, да базично знање континуирано надограђују користећи доступну литературу и курсеве специјализованих намена.

Дакле, од васпитача се очекује да буде добар организатор, професионалац чија знања не застаревају, који је оспособљен за планирање, реализацију, развој, имплементацију, евалуацију и који има свест о значају и неопходности целоживотног образовања.

Сврха и циљеви овог студијског програма ће се испитивати периодично, евалуираће се његова сврсисходност и на основу тога, даље усавршавати.

Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће опште способности (компетенције):

- анализе, синтезе и предвиђања решења и последица одређених ситуација у раду са децом предшколског узраста;
- овладавања пројектовањем и реализацијом примењених и акционих истраживања из области предшколског васпитања и образовања;
- развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа раду;
- примене знања у пракси;
- развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем;
- професионалне етике.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће стручне способности (компетенције):

1. способност темељног познавања и разумевања теоријских достигнућа из области предшколског васпитања и образовања;
2. способност примене знања у непосредном васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста;
3. знања и вештине које се односе на интердисциплинарно познавање своје струке;
4. вештине разумевања развојних карактеристика деце, стилова учења и културе васпитања;
5. способности и вештине примене различитих стратегија, метода и техника подучавања;
6. способност решавања конкретних васпитних проблема уз употребу научних метода и поступака;
7. вештине самосталног праћења и коришћења стручне литературе, савремених педагошких истраживања;
8. вештине самосталног истраживања и мењања сопствене праксе;
9. употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању неопходним стручним знањима;
10. способност за целоживотно стручно усавршавање.

У дефинисању компетенција свршених студената пошло се од карактеристика педагошког радника за XXI век, које се могу описати на следећи начин:

1. оспособљеност да ради у тиму,
2. разумевање и поштовање вредности и разлика других култура,
3. поседовање смисла за комуникацију,
4. отвореност за промене,
5. стручна оспособљеност да помаже у развоју детета,
6. поседовање професионалне аутономије,
7. освешћеност за континуиран професионални развој током читавог радног века,
8. неговање партнерских односа са децом, родитељима и колегама,
9. отвореност за нове информационе технологије.

(УНЕСКО и Међународни биро за образовање, 1996).

Исходи

Полазећи од циља високошколског образовања васпитача, улога и задатака васпитача у предшколским и другим установама, као пожељни исходи њиховог школовања, тј. компетенције које означавају завршетак основних студија истичу се:

1. побољшавање општег образовања и информисаности о питањима од значаја за професију васпитача;
2. подизање опште културе, емпатијских способности и способности комуницирања;
3. квалитетно познавање општих, педагошко – психолошких, теоријских основа струке и развојних карактеристика предшколске деце на којима се може заснивати учење у предшколском узрасту;
4. познавање ужих теоријских основа предшколског учења и оспособљавање за адекватно дидактичко-методичко обликовање активности предшколске деце у оквиру интегрисаног програма предшколског учења;
5. практично оспособљавање за планирање и програмирање целодневног рада са предшколским групама различитог узраста у погледу свих функција васпитача укључујући партнерство са породицом у погледу систематске подршке развоју предшколске деце.

У раду васпитача са међусобно културно, национално и социјално различитом децом савладавањем овог студијског програма очекивани су следећи исходи:

Вештина критичког мишљења, посебно с обзиром на предрасуде и стереотипе;

Вештина давања адекватних одговора на дечја питања у вези са међусобним разликама;

Вештина слушања деце и дечјих питања ради добијања јасније слике шта деца мисле на неку тему;

Вештина прилагођавања одговора дечјем добу и особинама личности;

Вештина моделовања пожељних понашања и ставова деце;

Вештина креирања активности у којима ће деца успоставити односе са себи различитом децом;

Сарадња са породицама и укључивање традиције и обичаја сваке породице у активности групе.

У раду са децом са посебним потребама очекују се следећи исходи:

- Оспособљеност за решавање проблема с обзиром на потребе појединачног детета;
- Вештина да се искористе дететова интересовања и унутрашња мотивација за развој и учење;
- Вештина постављања очекивања од индивидуалног детета у складу са његовим способностима;
- Оспособљеност за вредновање способности сваког детета које доноси у групу;
- Вештина да омогући сваком детету у групи да постигне успех сваки дан у вртићу;
- Свест да је свако дете у групи одговорност васпитача;
- Познаје различите стратегије у раду са децом са посебним потребама;
- Оспособљен је за тимски рад са родитељима и стручњацима ради учења које вештине су потребне детету и како га њима научити;
- Посматра свако дете, па и дете са посебним потребама као шансу, а не као проблем,
- Флексибилан је и има висок ниво толеранције.

Курикулум

Суштинске одреднице које су нас руководиле у изради наставног плана за академске студије **ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА** су следеће:

1. усаглашеност наставних предмета и оптерећења студената (теоријска и практична настава),
2. број часова које ће студенти проводити на практичној настави је већи од броја теоријске наставе,
3. праћење трендова у савременом образовању (у складу са Болоњском декларацијом), наставни предмети у студијском програму су углавном једносеместрални, само мањи број је двосеместрални, током којих се студенти перманентно евалуирају у оквиру предиспитних обавеза, након чега следе испити – тиме се тежи повећању самоангажовања студената током студија,
4. настојање да студенти буду једнако оптерећени, сваки семестар носи по 30 ЕСП бодова, а број часова не прелази 20 (у 40-то часовној радној недељи),
5. курикулум обухвата обавезне предмете, изборне предмете, педагошку праксу и завршни рад.

Настојали смо да однос теорије и праксе буде такав да се пракса континуирано повећава из семестра у семестар; однос општих и стручних предмета, као и обавезних и изборних је у складу са наведеном наставном филозофијом и истакнутим циљевима академских студија за **Образовање васпитача**.

Уважени су и основни принципи у конципирању курикулума, као што су:

1. повезаност курикулума са реалним животним ситуацијама породице и детета;
2. активно стицање искустава у образовном процесу;
3. преношење инструменталних вештина у социјални контекст.

Оно што најнепосредније указује на међузависност и условљеност садржаја у оквиру курикулума, јесте систематичност излагања материје. То се најбоље види из хијерархијског ређања појмова: циљева, исхода, активности, садржаја, метода и облика рада, као и из концепта који чини интегративну праксу у осмом семестру.

Структура курикулума студијског програма

Редни број	Студијски програм/Изборно подручје-модул	Почетни семестар	Број ЕСПБ	Часова наставе
1.	Образовање васпитача	1	240	204

Изборност и класификација предмета

Основне академске студије

Озн	Назив	Укупно ЕСПБ	Број изб. ЕСПБ	Изб. (око 20%)	% АО (око 15%)	% ТМ (око 20%)	% НС (око 35%)	% СА (око 30%)
ВАО	Образовање васпитача			16	8	11	20	14
ВАО	Образовање васпитача	240	48	20	12,12	20,08	32,58	35,23

АО-академско-општеобразовни предмети
ТМ-теоријско-методолошки предмети
НС-научно, односно уметничко-стручни предмети
СА-стручно-апликативни предмети

Извештај 1. Извештај о структури студијског програма основних академских студија Образовање васпитача:

1. ЕСПБ бодови

ЕСПБ бодова на I години студија=60
ЕСПБ бодова на II години студија=60
ЕСПБ бодова на III години студија=60
ЕСПБ бодова на IV години студија=60
ЕСПБ бодова након завршених студија=240

1. Активна настава

1.1. Часова активне наставе на I години студија=48
Часова активне наставе на II години студија=54
Часова активне наставе на III години студија=57
Часова активне наставе на IV години студија=45
Укупно часова активне наставе на свим годинама=204
Просечно часова активне наставе на свим годинама студија=51

1.2. Часова предавања на I години студија =28

Часова предавања на II години студија = 32
Часова предавања на III години студија = 30
Часова предавања на IV години студија = 17
Укупно часова предавања наставе на свим годинама =107
Просечно часова предавања на свим годинама студија=26,75

1. Заступљеност одређене групе предмета према типу у односу на број ЕСПБ бодова:

1.1 На основним академским студијама Образовање васпитача

Академско-општеобразовни =12,12%
Теоријско-методолошки =20,08%
Научно, односно уметничко стручни=32,58%
Стручно-апликативни=35,23%

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање васпитача

Распоред предмета по семестрима и годинама студија

	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
ПРВА ГОДИНА										
1.	BAO101	Филозофија	1	АО	ОЗ	2	1	0	0	3
2.	BAO102	Социологија васпитања и образовања	1	ТМ	О	2	1	0	0	4
3.	BAO103	Страни језик 1	1	АО	О	1	3	0	0	4
5.	BAO105	Општа педагогија	2	ТМ	ОЗ	3	2	0	0	6
6.	BAO106	Социологија породице	2	АО	О	2	1	0	0	5
7.	BAO107	Општа психологија	2	ТМ	О	2	2	0	0	7
8.	BAO108	Српски језик 1	1	АО	О	2	2	0	0	5
9.	BAO109	Елементарни математички појмови	2	НС	О	2	2	0	0	6
10.	BAO110	Елементарно упознавање природе и друштва	2	НС	О	1	1	0	0	5
11.	BAO111	Основи физичког васпитања	1	НС	О	1	0	0	0	3
12.	BAO112	Вокално инструментална настава I	1	Н/УС	О	1	2	0	0	3
13.	BAO113	Хорско певање 1	1	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO114	Етика у образовању	1	АО	ИЗ	2	0	0	0	3
14.	BAO115	Дечје игре и стваралаштво	2	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO116	Говорна интерпретација	2	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO117	Педагошка пракса 1	2	СА	О	0	2			3
						Укупно часова активне наставе на години студија = 42				60
ДРУГА ГОДИНА										
1.	BAO201	Породична педагогија	4	СА	ОЗ	2	1	0	0	5
2.	BAO202	Предшколска педагогија	3	НС	О	2	2	0	0	5
3.	BAO203	Култура говора	3	НС	О	2	2	0	0	6
4.	BAO204	Информатика	4	АО	ОЗ	2	2	0	0	4
5.	BAO205	Књижевност за децу	4	НС	О	4	2	0	0	6
7.	BAO207	Развојна психологија	3 и 4	ТМ	ОЗ	2	2	0	0	6
8.	BAO208	Сценска уметност	4	НС	О	2	0	0	0	3
9.	BAO209	Дидактика	3	НС	О	2	2	0	0	5

	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
10.	BAO210	Вокално инструментална настава 2	4	Н/УС	О	1	2	0	0	4
11.	BAO211	Визуелне уметности	4	Н/УС	О	1	1	0	0	2
12.	BAO212	Хорско певање 2	3	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO213	Социологија наставника	3	ТМ	И	2	0	0	0	3
13.	BAO214	Реторика	4	СА	ИЗ	2	0	0	0	3
	BAO215	Дечје ликовно стваралаштво	4	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO216	Педагошка пракса 2	4	СА	О	0	3	0	0	4
14.	BAO217	Страни језик 2	3	АО	О	1	3	0	0	4
						Укупно часова активне наставе на години студија = 47				60
ТРЕЋА ГОДИНА										
1	BAO301	Методологија педагошких истраживања	5 и 6	СА	ОЗ	2	2	0	0	6
2	BAO302	Методика васпитно-образовног рада	5	НС	О	2	1	0	0	3
3	BAO303	Методика развијања почетних математичких појмова 1	5	СА	О	3	2	0	0	5
4	BAO304	Методика развоја говора 1	5	СА	О	2	2	0	0	5
5	BAO305	Методика ликовне културе 1	5	СА	О	1	3	0	0	4
6	BAO306	Методика физичког васпитања 1	6	СА	О	1	1	0	0	4
7	BAO307	Методика упознавања околине 1	6	СА	О	2	1	0	0	5
8	BAO308	Методика рада са децом са посебним потребама	6	СА	О	3	1	0	0	5
9	BAO309	Образовна технологија	6	НС	О	2	1	0	0	3
10	BAO310	Еколошко васпитање	6	ТМ	О	2	1	0	0	2
11	BAO311	Методика музичког васпитања 1	6	СА	О	1	3	0	0	4
12	BAO312	Хорско певање 3	5	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO313	Специјална педагогија	5	НС	И	2	0	0	0	3
13.	BAO314	Луткарска радионица 1	6	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO315	Дечије математичке игре	6	СА	И	2	0	0	0	3

	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
	BAO316	Педагошка пракса 3	6	СА	О	0	4			5
14.	BAO317	Телесни развој и здравствено васпитање	5	ТМ	О	1	0	0	0	3
						Укупно часова активне наставе на години студија = 48				60
ЧЕТВРТА ГОДИНА										
1	BAO401	Методика развоја говора 2	7	СА	О	1	4	0	0	5
2	BAO402	Методика упознавања околине 2	7	СА	О	1	3	0	0	5
3	BAO403	Методика развијања почетних математичкох појмова 2	7	СА	О	1	4	0	0	5
4	BAO404	Државна управа и локална самоуправа са школским законодавством	7	АО	О	2	1	0	0	4
5	BAO405	Облици изражавања и стилистика	7	ТМ	О	2	2	0	0	5
6	BAO406	Социјална екологија	7	ТМ	О	2	1	0	0	3
7	BAO407	Методика физичког васпитања 2	8	СА	О	1	1	0	0	4
8	BAO408	Методика ликовне културе 2	8	СА	О	1	2	0	0	4
9	BAO409	Методика музичког васпитања 2	8	СА	О	1	2	0	0	4
10	BAO410	Хорско певање 4	7	СА	ИЗ	2	0	0	0	3
	BAO411	Луткарска радионица 2	7	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO412	Андрагогија	8	ТМ	ИЗ	2	0	0	0	3
	BAO413	Дечје музичко стваралаштво	8	СА	И	2	0	0	0	3
	BAO414	Методичка пракса	8	СА	О	0	6	0	0	6
	BAO415	Завршни рад	8	СА	И	1	0	0	0	8
						Укупно = 91	Укупно = 89	Укупно = 0		60
Укупно часова активне наставе на години студија = 43										
Укупно часова активне наставе у свим годинама студија = 180										
Укупно ЕСПБ бодова										240